

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

*Første Behandling af Forslag til Bygge-
lov for Staden København.*

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 3009;
Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 1754).

Sagen sattes til Forhandling.

J. Chr. Jensen: Jeg vil begynde med at rette en Tak til den højtærede Indenrigsminister for dette Lovforslags Fremkomst. Jeg kan paa mit Partis og egne Vegne udtale Beredvillighed til at medvirke til dets Gennemførelse og Ønske om, at det maatte lykkes at føre det igennem i denne Rigsdagsamling.

Jeg vil dog gerne gøre opmærksom paa, at Sporene med Hensyn til denne Lovgivning skræmmer. Den Lov, vi har i Dag, som hedder Lov af 12. April 1889, blev i Virkeligheden udarbejdet i 1878 og var altsaa 11 Aar om at komme igennem Rigsdagen, og det Forslag, vi nu staar over for at skulle behandle, blev i det allervæsentligste udarbejdet før 1911, i hvilket Aar det blev forelagt Landstinget, kom til første Behandling og blev henvist til et Udvalg paa 15 Medlemmer, og dér ligger det endnu og har sovet sin Tornerosesøvn i snart 28 Aar. Man vil altsaa forstaa, at Fortilfældene, som jeg siger, skræmmer. Ikke desto mindre vil jeg mene, at Sagen nu maa være saa moden, at det maa kunne lykkes at føre den igennem.

Det har for øvrigt ikke manglet paa Opfordringer til Rigsdagen om at tage Arbejdet op igen. Bl. a. har jeg personlig fra dette Sted i de sidste 20 Aar ved næsten hver Finanslovdebat bedt de skiftende henholdsvis Justits- og Indenrigsministre om at tage Spørgsmaalet op til Behandling, og i Fjor var Spørgsmaalet fremme i den saakaldte Trontale. Det var det ikke i Aar, men nu har vi jo til Gengæld selve Forslaget.

Jeg vil gerne, inden jeg gaar over til at omtale selve Forslaget, gøre nogle almindelige Bemærkninger. Jeg har vel Lov til at sige, at der findes vist ikke nogen anden dansk Lov, der spænder over saa store og saa forskelligartede økonomiske Interesser som netop denne, og jeg tror ogsaa, jeg kan sige, at heller ingen anden dansk Lov spænder over saa store Samfundsinteresser. Her har Samfundet hidtil altid været Stifbarn, til Trods for at Samfundsinteresserne her er saa store, at de overhovedet ikke lader sig maale i Penge. Det er maaske ogsaa særlig af disse Grunde, det har vist sig at være

saa svært at faa Loven ændret eller overhovedet at faa Spørgsmaalet til endelig Behandling.

Efter min Mening bør denne Lov gennemføres enstemmigt, saaledes som det skete med den i sidste Samling gennemførte Lov om Byplaner.

Det, det kommer an paa ved denne Lov, er, at man ikke gør Uret til nogen Side. Jeg vil for mit Vedkommende give Hus- og Grundejerne, hvad de har Krav paa, men jeg maa paa den anden Side bestemt kræve, at Samfundet denne Gang faar, hvad det har Krav paa. Jeg vil gerne her sige det samme, som jeg sagde ved Behandlingen af Byplanlovgivningen: at Grundejerne har lige saa stor Interesse i en god Byggelov som Samfundet. Derfor vil jeg ogsaa meget gerne høre Grundejerne med i dette Arbejde. Jeg ved, at saa snart denne Sag henvises til et Udvalg, vil Grundejernenes Mening om dette Forslag fremkomme, og det er kun rigtigt og godt, fordi denne Sag er af saa stor Betydning, at vi bør have alle Meninger om den frem. Men jeg ved ogsaa, at der vil komme Protester fra dem, og her vil jeg gerne bede om, at man viser Samfundssind og Forstaaelse af, hvad denne Lov betyder for hele vort Folks Trivsel og Sundhed. Eftersom Hovedstadens Befolkning jo stadig bliver større, her hele Landet Interesse i, at den Lovgivning, der her er Tale om, bliver saa god som muligt. Jeg indbyder Grundejerne til ogsaa at være med i denne Lovgivning, men jeg siger, som sagt: Sporene skræmmer. Huslejens Stigning i de før 1916 byggede Ejendomme i Krigs- og Efterkrigstiden var en Urimelighed, og Raabet fra Grundejernenes tidligere, nu afdøde, Formand, Kaptajn Jurckmanni, om, at nu kom Grundejernenes Tid, var uhyre letsindig Tale og viste sig bag efter slet ikke at være nødvendigt. Jeg bebrejder absolut ikke Grundejerforeningerne, at Lejerne steg; det kunde de ikke forhindre, det kunde selv ikke Lovgivningsmagten forhindre, og det kan man fortsat heller ikke, medmindre man skaber en Konkurrence til de gamle Lejligheder.

Der var Spekulationsmuligheder dengang, og der blev spekuleret, og jeg vil sige, at Lejerne var ikke en Smule bedre end Ejerne; hvor de havde noget at udleje, var deres Glubskhed ikke mindre end Ejernes. Men Foreningerne, som jeg nu appellerer til i Forbindelse med denne Lovgivning, de stærke Grundejerforeninger, burde ikke have forsvaret den Uret, der skete mod Fattigfolk i hele den Periode, for naar de talte om Pristigning, saa vidste de, at langt, langt den overvejende Udgift, som Grundejerne